

Koniec programu FARA

#Lotnictwo wojskowe #Pożegnania #Przemysł zbrojeniowy #Transakcje 11 lutego 2024

8 lutego 2024 US Army ogłosiła anulowanie programu FARA (Future Attack Reconnaissance Aircraft). To efekt wniosków wyciągniętych z wojny na Ukrainie. Dowódca armii amerykańskiej, gen. Randy Georg powiedział, że udowodniła ona przewagę systemów bezzałogowych i satelitarnych nad załogowymi statkami latającymi. Bś są bardziej efektywne, bo mogą dotrzeć praktycznie wszędzie, nawet w warunkach silnej obrony przeciwlotniczej, a także tańsze niż systemy załogowe.

*FARA miał zastąpić wycofane już z eksploatacji śmigłowce OH-58 /
Zdjęcie: kpr. Koby Saunders - USMC*

Program FARA został rozpoczęty w 2018. W jego efekcie miały powstać szybkie śmigłowce, które uzupełniłyby bojowe AH-64 Apache. W kwietniu 2019 US Army przyznała kontrakty o wartości po ok. 15 mln USD na opracowanie projektów wstępnych pięciu kontrahentom – AVX Aircraft (we współpracy z L-3 Communications Integrated Systems), Bell (część Textron Corporation), Boeing, Karem Aircraft (przy udziale Northrop Grumman i Raytheon) oraz Sikorsky (własność Lockheed Martina). Wstępne projekty zaprezentowali oni w marcu 2020. Wówczas armia amerykańska wybrała projekty śmigłowców Sikorsky (Lockheed Martin) Raider X ([Sikorsky zaprezentował prototyp RAIDER-X, 2023-10-13](#)) i Bell 360 Invictus ([Budowa prototypu Invictusa, 2021-08-13](#)) do drugiej fazy programu FARA. Obie maszyny miały zostać wyposażone w silniki turbowalowe General Electric T901 o mocy ok. 3000 KM, powstałe w ramach Improved Turbine Engine Program (ITEP).

Prototypy obu wybranych śmigłowców nie zostały dotąd oblatane. Głównym powodem jest opóźnienie ITEP ([T901 do UH-60 z 2-letnim opóźnieniem, 2023-05-01](#)). W związku z tym w 2022 podjęto decyzję o rozpoczęciu testów w locie w roku podatkowym 2024. Produkcję seryjną wybranego śmigłowca zamierzano uruchomić w 2028.

Teraz program FARA został przerwany, a ITEP tymczasowo zawieszony. Oznacza to zmarnowanie ogromnych środków. Tylko na badania i rozwój w ramach programu śmigłowcowego US Army wydała 2 mld USD.

Aby ograniczyć straty i wykorzystać zdobytą w ramach programu FARA wiedzę US Army zamierza jednak kontynuować go w ograniczonym zakresie co najmniej do końca roku podatkowego 2024. Uzyskane technologie mają być wykorzystane w innych konstrukcjach, a nawet oferowane sojusznikom USA. Nie można wykluczyć, że prototypy zbudowane przez Sikorsky'ego i Bella zostaną ostatecznie oblatane.

Program FARA jest już czwartą w ciągu ostatnich 3 dekad nieudaną próbą stworzenia dla US Army nowego śmigłowca rozpoznawczo-szturmowego. W 2004 zamknięto program budowy śmigłowca Boeing Sikorsky RAH-66 Comanche, a w 2008 zrezygnowano z Uzbrojonego Śmigłowca Rozpoznawczego Bell ARH-70 Arapaho. W 2013 zakończono zaś program Armed Aerial Scout, który miał doprowadzić do powstania śmigłowca rozpoznawczo-szturmowego w oparciu o jedną z seryjnych konstrukcji komercyjnych.

Wraz z zamknięciem programu FARA, US Army podjęła decyzję o zakończeniu programu modernizacji bojowych śmigłowców wielozadaniowych Sikorsky UH-60L Black Hawk do wersji UH-60V (dotąd zmodernizowano około 40 śmigłowców z planowanych 760). Zamiast tego kontynuowane będą zakupy seryjnych UH-60M Black Hawk.

Powiązane wiadomości

[Koniec programu FARA \(2024-02-11\)](#)

[Sikorsky zaprezentował prototyp RAIDER-X \(2023-10-13\)](#)

[T901 do UH-60 z 2-letnim opóźnieniem \(2023-05-01\)](#)

[Sikorsky i Bell w finale FARA \(2020-03-26\)](#)

[5 w konkursie FARA \(2019-04-25\)](#)

[Bell prezentuje Invictusa \(2019-10-03\)](#)

[Boeing ujawnił projekt FARA \(2020-03-03\)](#)

[Budowa prototypu Invictusa \(2021-08-13\)](#)

[Sikorsky i Bell w finale FARA \(2020-03-26\)](#)

[T901 do UH-60 z 2-letnim opóźnieniem \(2023-05-01\)](#)

[Budowa prototypu Invictusa \(2021-08-13\)](#)

[Sikorsky i Bell w finale FARA \(2020-03-26\)](#)

[5 w konkursie FARA \(2019-04-25\)](#)

[Bell prezentuje Invictusa \(2019-10-03\)](#)

[Boeing ujawnił projekt FARA \(2020-03-03\)](#)